

Nunspeet, 29 maart 2015

Bestuur maakt zich zorgen over toekomst schaapskudde

In de Raadsvergadering in de gemeente Nunspeet is op donderdag 26 maart jl. de Verklaring van geen Bedenkingen voor de nieuwe schaapskooi in Elspeet behandeld. De Verklaring heeft betrekking op het plan voor een nieuwe kooi op de Elspeetsche heide aan de Nunspeeterweg. Na zorgvuldige afwegingen van de politieke partijen is de verklaring af gestemd.

Het bestuur en de herders zijn enorm blij te horen dat alle politieke partijen de schaapskudde een warm hart toedragen en graag willen meedenken over het behoud van de schaapskudde. Zij voelen zich hierdoor gesterkt.

Echter het afstemmen van de Verklaring van geen Bedenkingen vergroot de zorg van het bestuur voor de toekomst van de kudde.

Het besluit van de Raad doet het bestuur van de SSGN beseffen dat het 2 voor 12 is voor wat betreft de toekomst van de kudde. Het komt niet zomaar goed. Afgelopen jaren heeft het bestuur aangegeven dat er concrete afspraken gemaakt dienen te worden voor de financiering. Er is een begrazingsovereenkomst afgesloten met de gemeente zonder een financiële paragraaf. Met de belofte dat 'dit wel goed komt'.

Het bestuur en de herders van de Stichting Schaapskudde Gemeente Nunspeet (SSGN) spannen zich sinds de aankoop van de kudde in 2008 in om de kudde voor de toekomst te behouden. Primair doel is de heide op een ecologisch verantwoorde manier te onderhouden. Maar ook om de streekgebonden cultuurhistorie te behouden en omdat de schaapskudde cruciaal is voor de toeristische economie in de gemeente Nunspeet. Dit beleid is in 2011 vastgelegd in het SSGN beleidsplan dat aan de gemeente is gepresenteerd.

Van subsidie naar een vergoeding voor heidebeheer, Hans Kok, voorzitter van de SSGN licht toe:

'Sinds de aankoop van de kudde heeft de gemeente Nunspeet een subsidie verstrekt voor het behoud van de kudde. Sinds 2013 wordt de subsidie met jaarlijkse stappen afgebouwd naar een vast bedrag waarvan de kudde niet kan bestaan. De SSGN begrijpt dat het ontvangen van subsidie niet meer van deze tijd is. Daarom heeft de SSGN in 2014 met de gemeente een begrazingsovereenkomst afgesloten. De bedoeling hiervan is dat een prestatie (beheren van de heide) dient te staan tegenover een vergoeding. Een financiële paragraaf is toen niet in de overeenkomst opgenomen. De gemeente gaf op dat moment en ook daarna bij herhaaldelijk aandringen van de SSGN steeds het antwoord: "Dat komt wel goed". Daar is door de SSGN ook altijd op vertrouwd'.

Uitbreiding schaapskudde

In het begrazingsplan is er van uit gegaan dat de kudde uitgebreid kan worden van 160 naar 275 schapen. De huidige kooi is te klein voor 275 schapen. Daarom is de SSGN ook al een aantal jaren in voorbereiding om een nieuwe kooi te bouwen. De financiering daarvoor is voor een groot deel geregeld, echter de toezegging van de provincie Gelderland van enkele tonnen heeft een deadline van 1-1-2016. Vóór die datum dient er een nieuwe kooi te staan.

Ron de Bruijn, penningmeester SSGN uit zijn zorgen:

‘We zijn in een vicieuze cirkel terecht gekomen. We hebben een grotere kooi nodig om de door de gemeente gewenste begrazing te kunnen uitvoeren. De gemeente voegt nog geen financiële paragraaf toe aan de begrazingsovereenkomst. Zonder financiële paragraaf, dus zonder vast inkomen voor de komende jaren, is er geen grond voor het bouwen van een nieuwe kooi. Zonder de bouw van een nieuwe kooi is er geen ruimte voor een grotere kudde en zonder een grotere kudde is geen gezonde financiering mogelijk.

Elke keuze die we nu maken voor de toekomst geeft een voor de SSGN niet te dragen risico. De stichting kan geen keuzes met een langdurig karakter maken. De beslissing om onze herder Gartman een contract voor onbepaalde tijd te geven, was eigenlijk al een stap te ver. Maar we wilden echter onze herder niet langer in onzekerheid laten verkeren en hebben daarom onze verantwoordelijkheid als werkgever genomen.’

Overige inkomstenbronnen

Is het bestuur goed bezig met afhankelijk zijn van één inkomstenbron? Ron de Bruijn: ‘We hebben ons georiënteerd op eventuele andere opdrachtgevers voor wat betreft het begrazen. We hebben echter besloten om dit niet verder uit te werken. We zijn primair verantwoordelijk voor de uitvoering van de opdracht voor de gemeente Nunspeet. Met de huidige omvang van de kudde is een groter begrazingsgebied niet realistisch.’

De Bruijn vervolgt: ‘We verkopen jaarlijks schapen. Dit brengt een paar duizend euro op. Daarnaast hebben we met de introductie van ons loyaliteitsaandelen programma een langzaam

maar gestaag groeiende inkomstenbron weten aan te boren vanuit het plaatselijke bedrijfsleven. Met dit programma steunen vooral bedrijven uit de toeristische sector ons met een jaarlijks vast bedrag, waarvoor zij de kudde mogen ‘gebruiken’ voor activiteiten met gasten en beeldmateriaal van de kudde kunnen gebruiken voor hun marketing.

Overigens moet je bij de omvang van deze direct aan toerisme gerelateerde inkomsten denken aan een klein percentage van de totale jaaromzet.

Stichting

Schaapskudde Gemeente Nunspeet

De groei van deze inkomsten is beperkt doordat de primaire activiteiten van de kudde bestaan uit het begrazen. Hierdoor is de tijd die we aan specifieke toeristische activiteiten kunnen besteden beperkt.

Daarnaast hebben een vaste kring particulieren die de kudde een warm hart toedraagt en dat laat blijken door een jaarlijkse donatie.

Verder is recent besloten dat we de evenementen rondom de kudde als bestuur zelf weer in de hand nemen. Deze aan de toeristische sector gerelateerde activiteiten moeten direct bijdragen aan een gezonde financiële exploitatie van de kudde.

In de budgetten voor de komende jaren zijn we ervan uitgegaan dat deze, niet direct aan de begrazing gerelateerde, inkomsten kunnen uitgroeien tot een aandeel van ca. 15% van de totale inkomsten.

Ambities

Hans Kok: "We worden met enige regelmaat vergeleken met de kudde in Ermelo en de zware toeristische rol die hun bezoekerscentrum heeft. Tijdens de overleggen die we met enige regelmaat voeren met kuddes uit de omgeving blijkt dat het moeilijk is een vergelijk te trekken.

Zowel voor wat betreft de organisatie, de financiering en de toeristische infrastructuur zijn de kuddes niet vergelijkbaar. Uiteraard leren we wel veel van elkaar en trekken we samen op waar nodig en mogelijk.

Mede op basis van de kennis die we opdoen tijdens dergelijke besprekingen en de ervaringen met de kudde in onze gemeente bepalen we onze koers. Het primaire doel van onze kudde is begrazen. Het ondersteunen van de toeristische infrastructuur in de gemeente is een afgeleide daarvan. Het bestuur werkt daarin samen met de herders om ervoor te zorgen dat binnen de begrazingsopdracht ook de toeristen zoveel als mogelijk aan bod komen. Hierin ligt ook het al vaker uitsproken streven van bestuur en herders om de toeristen te faciliteren in het ontmoeten van de kudde in haar natuurlijke omgeving, op de heide.

Een bezoekerscentrum, zoals de collega's in Ermelo hebben, is voor de SSGN een stap te ver. Als er bij de gemeente en/of de provincie (zoals in Ermelo) een behoefte is om een dergelijke voorziening te realiseren zal de SSGN daar uiteraard graag over meedenken.

Herder Gartman en zijn collega's Christien en Henri hebben het laatste woord: 'We willen maar één ding: tot in lengte van jaren de kudde mogen hoeden en verzorgen en dat iedereen die dat wil ervan kán genieten'.